

Izbor iz Mudrosnih spisa
Staroga zavjeta
amdg.eu/tfmvi

Knjiga Mudrosti

Mudrost Salomonova na grčkom

Najmlađi SZ-spis

Prvi za čitanje

Mudrost Salomonova

- najmlađi spis u Septuaginti
  - tekst iz rukopisa, citata, prijevoda
  - pjesnički tekst
    - paralelizam
  - poticajni spis
- Pouka za život koju mudrac prenosi
  - ne *prorok*, nego
  - pismoznanc

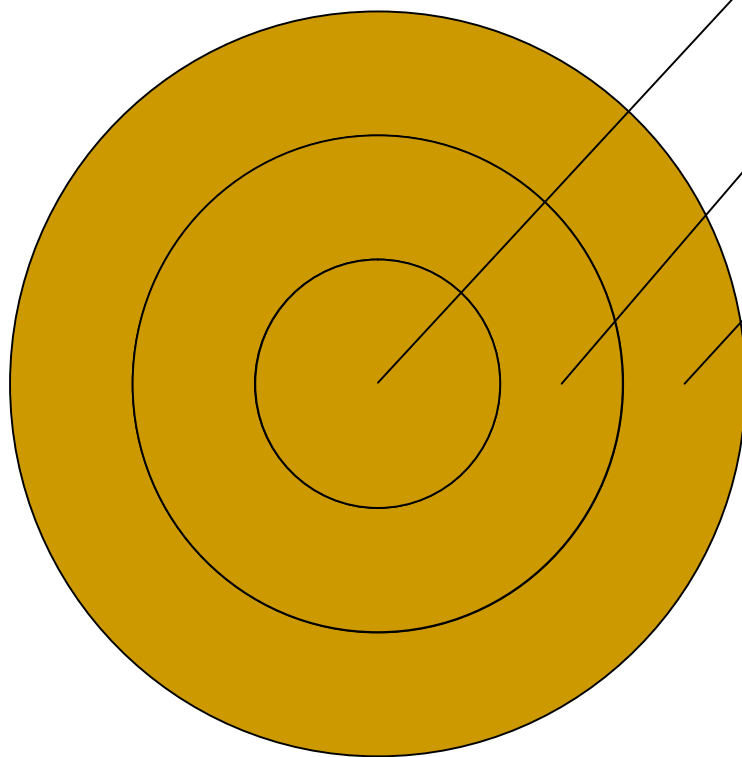

Struktura Knjige Mudrosti

- **Prvi dio: 1,1-6,21**
    - **A. pravednost i traženje Boga (1,1-15)
+ Božji sud (6,1-21)**
      - **B. zlotvori (1,16-2,24; 5,1-23)**
        - **C. pravednici su u Božjoj ruci (c3s)**
  - **Drugi dio: Pohvala mudrosti 6,22-11,1**
    - **hvalospjev (6,22-8,21)**
    - **molitva (9,1-18)**
    - **plodovi mudrosti (c10)**
  - **Treći dio: hvalospjev o Izlasku 11,2-19,22**
-

Prvi dio knjige (1,1-6,21)

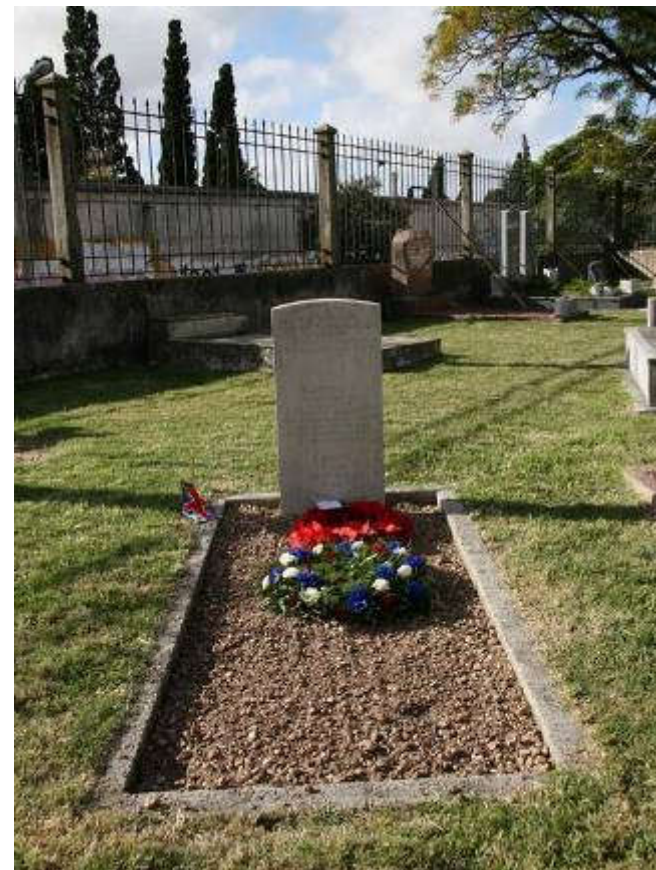
1. c3s Pravednost – filozofija života

2. 1,16-2,24; 5,1-23 Misli zlotvora

**3. 1,1-15: ljubav prema pravednosti
6,1-21: upozorenje na Božji sud**

Drevni ateizam i nihilizam

- Antropologija u Mudr 2,2.5?
- Čovjek “slučajnik” (2,2)
- Smrt je kraj (2,1.5)
  - Smisao života prema 2,6-9?
- Uživanje sadašnjih dobara
  - Pogled na pravednika u 2,10.19:
- Potlačimo (KS), zlostavljajmo! (v10)
- Iskušajmo! (v19)
  - Optužba u 2,13.16.18:
  - Tvrdi da je Sin Božji
- Dozivatelji smrti (1,16) usp. 2,20
- Pravednika osuditi na smrt (2,20)

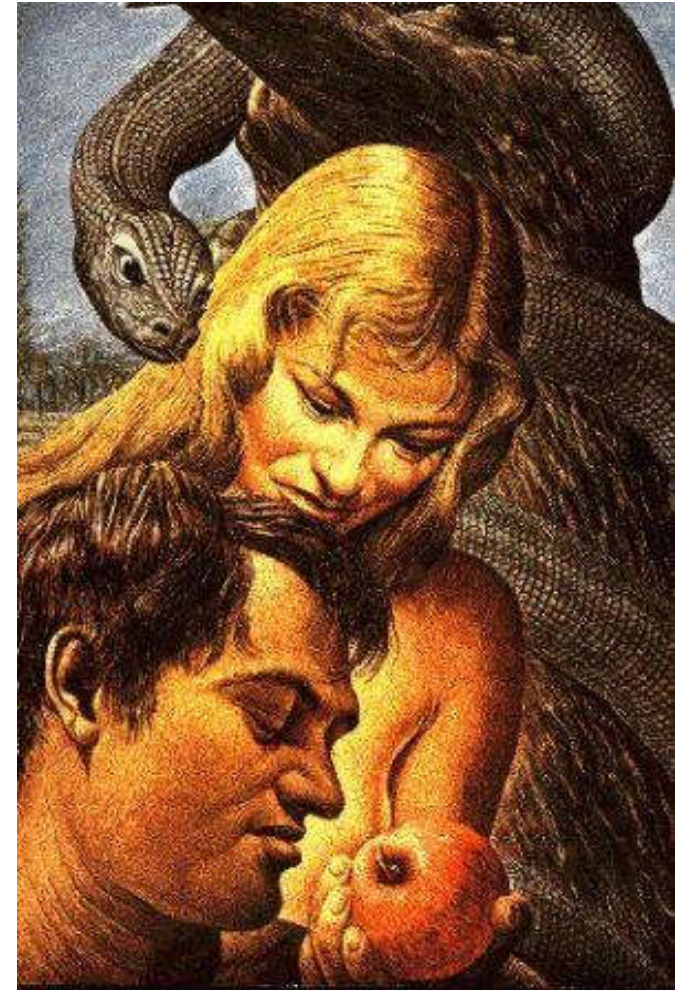
Pouka

- ❑ Kome upućena? Mudr 1,1; 6,1.9.21
- Suci (1,1); kraljevi (6,1); vladari (6,9.21)
- “Moje riječi” (6,9.11.25)
– čije: 7,1
- Smrtnik (7,1), poznat po 7,7; 8,21
- Molitva za mudrost (7,7; 8,21 usp. c9)
  - ❑ rezultati u 7,11:
- Dobio i sve ostalo (usp. 1 Kr 3,12s)
  - ❑ Pristup Bogu? (1,1)
- “Promišljajte, tražite” (1,1)
- ❑ Uloga Duha (1,5.7; 7,7)?
- Duh pouke παιδεία ~ Tora (1,5)
  - ❑ ⇔ prijevara, ludost, nepravda (1,5)
- Duh Gospodnji drži sve (1,7)
- Duh mudrosti (7,7)

Život ili smrt

- ❑ Što je važno kod čovjeka (Mudr 1,6-11)?
- Riječi, govor
  - ❑ Svrha stvorenja u 1,12-16:
- Život
  - ❑ Odakle smrt (2,24)?
- sotonska zavist (2,24) usp. Post 3s
- zmija i Kajin
  - ❑ Besmrtni objekt ljubavi prema 1,1.15?
- Pravednost
  - ❑ Susret sa suprotnim stavom 2,1-20
- Nihilistička zajednica (dijaloški navod, usp. uvod)

Ateisti, nihilisti na sudu

- **Novi susret s pravednikom, u strahu (Mudr 5,2):**
  - **raskajana, tjeskobna zajednica (5,3)**
    - **Njihova obilježja u (5,4-13) v4-6.8?**
- **uvid u vlastitu ludost (5,4)**
- **pravednik zaista Sin Božji (5,5)**
  - **Nije im sunce ogranulo (5,6)**
(usp. Post 28,11; 32,32)
- **“kakva nam korist?” (5,8)**
  - **Prolaznost zloće u Mudr 5,10-12:**
- **trag lađe (v10)**
- **...ptičjega leta (v11)**
- **...strijele (v12)**

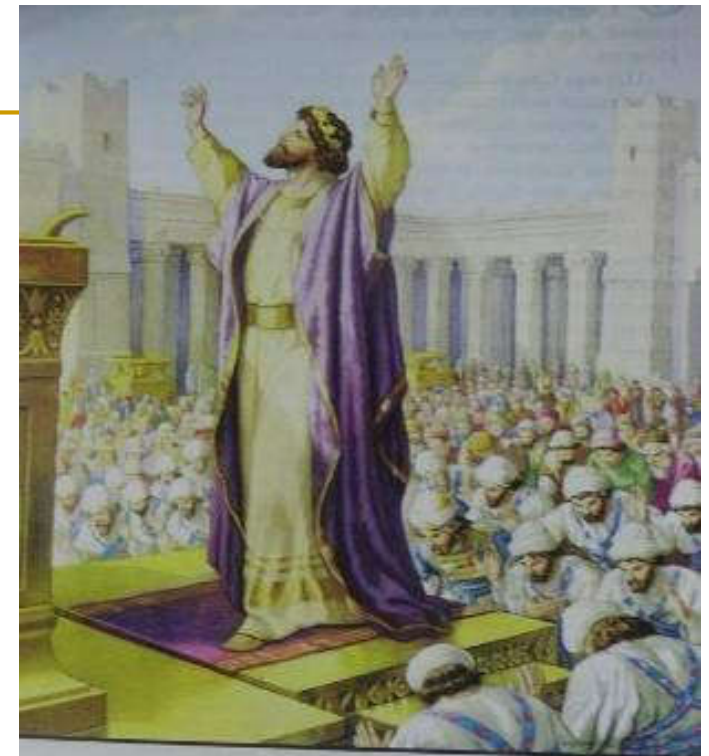
Izbor iz Mudrosnih spisa
Staroga zavjeta

amdg.eu/tfmvi

Salomon razgovara s Bogom

**Velika molitva
u Knjizi Mudrosti**

Molitva za mudrost

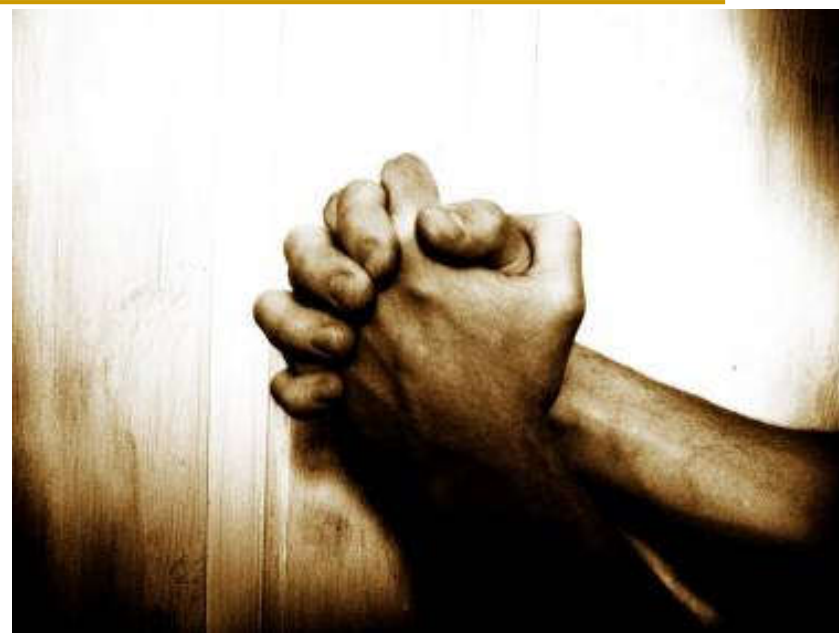
- ❑ Smisao čovjekova života u Mudr 9,2s?
- Upravljati u svetosti i pravednosti (9,3)
  - ❑ Čija molitva (9,7s)?
- Kralj i sudac (7)
  - ❑ usp. poziv “sucima zemaljskim” (1,1)
- Graditelj Hrama (8)
  - ❑ Sveto znanje prema 9,9.10.18:
- Što je *milo* u Božjim očima (9,9)
  - ❑ Bogu *milo* (9,10.18) – ἀρεστόν
  - ❑ Kome upućena molitva (14,3)?
- “Oče” (14,3)

Velika molitva

- Dokle seže? Mudr 10,20; 11,4.26; 14,5.6; 15,1; 16,12; 17,2; 18,15; 19,9.22

- *Tvoje* sveto ime (10,20)
- *Tebe* prizvali (11,4)
- Sve je *tvoje*, ljubitelju života (11,26)
- *Tvoja* mudrost (14,5); *tvoja* ruka (6)
- Svime milostivo *upravljaš* (15,1)
- *Tvoja* riječ liječi sve (16,12)
- *Tvoji* sudovi (17,2)
- *Tvoja* svemoguća riječ (18,15)
- Slaviti *tebe*, izbavitelja (19,9)
- *Ti* si uzvisio i pomogao (19,22)
- – kraj

- Nije individualistička:

- Bog otaca *naših* (9,1)
- *Upravljaš nama* (12,18)
- *Nas* koriš (12,22)
- *Bože naš* (15,1) *tvoji* smo (2)
- *Proslavio si nas* (18,8)

Pravednici – suradnici mudrosti

- **Stvoren sâm (Mudr 10,1):**
- **Adam (1s)**
  - Bratoubojica (3):
  - Kajin (3)
- **Potop (4), splav (14,6):**
- **Noa (4; 14,6)**
  - Pomučeni narodi (5):
  - Kula babilonska (5)
- **Jači od ljubavi prema djetetu (5):**
- **Abraham i Izak (5)**
- **Spašen od ognja s neba (6):**
- **Lot i Sodoma (6-8)**
  - Stup od soli (7)
- **Bijeg pred bratom (10):**
- **Jakov (9-12)**
  - “Božje kraljevstvo” – san? (10)
  - Lakomac: Laban (11)
  - “Žestoki boj” – s Bogom? (12)
- **Prodani pravednik (13):**
- **Josip (13s)**
- **Sveti prorok (11,2):**
- **Izloženi spašen (18,5):**
- **Mojsije**

Krivoboštvo

- = Blud (Mudr 14,12)
  - Lažni bogovi u Mudr 13,2:
- Oganj, vjetar, zrak, sazviježda, voda, zvijezde
- 1. Nastanak kumira 13,11-19:
- Neobradivo drvo (13) → objekt molitve (17)
  - Od izrade predmeta (11), Ostaci za vatru (12)
  - Drvo od lađe (14,1)
- 2. kumiri (14,15.17) (v. 15-21)
- Lik umrloga djeteta (15)
- Lik vladara (17)
  - U kamenu i drvu (21)

Krivoboštvo

- = Blud (Mudr 14,12)
  - Lažni bogovi u Mudr 13,2:
- A) Oganj, vjetar, zrak, sazviježđa, voda, zvijezde
- B) 1. Nastanak kumira 13,11-19:
- Neobradivo drvo (13) → objekt molitve (17)
  - Od izrade predmeta (11),
  - Ostaci za vatru (12)
  - Drvo od lađe (14,1)
- 2. kumiri (14,15.17) (v. 15-21)
- Lik umrloga djeteta (15)
- Lik vladara (17)
  - U kamenu i drvu (21)

Plodovi krivoboštva

- 3. kumiri (Mudr 15,7s)
- Lončar umjesto glinene posude (7)
- “isprazni, ništavni bog” (8)
  - Motivacija prema 15,12:
  - zarada
- Plodovi u 14,22.25s.27
- Krivoboštvo zovu mir (14,22)
- Ubojstvo, krađa, prijevara...
  - Koliko zlodjela ukupno u 25s?
- 14?
  - Sažetak (27):
- Zlo – krivoboštvo mu je uzrok i svršetak (27)

Narod Božji ↔ neprijatelji

- Sveti puk,
rod besprijekorni (10,15)
  - *Djeca Božja* (12,7)
    - Tvoji sinovi (12,19.21; 16,10)
Tvoja djeca (12,20; 19,6)
  - Tvoji *sveti* (18,1.9)
  - Djeca svetaca (18,5)
  - Djeca pravednika (18,9)
  - Tvoj narod (18,7 19,5)
  - “Izraelci” = oni (19,2.16)
  - Bezbožnici (10,6; 11,9; 17,2)
  - Neprijatelji (11,3.5.8;
16,4 18,7)
  - “Egipćani” = oni (18,1.4)
  - Dušmani (16,8)
  - Tlačitelji (16,4)
  - Grešnici (19,1)
-

Plodna kazna

- ❑ 1. Kazna protivnicima poziv Izraelcima (18,8)
- “Kazna” ⇔ “proslava” (18,8)
  - ❑ Kako Bog postupa (11,10; 11,5; 16,2)?
- Blago kao otac ⇔ strahovit kralj (11,10)
- “Kazna” ⇔ “dobročinstvo” (11,5.13; 16,2)
  - ❑ 2. Kušnja, odgoj (11,7s; 16,5s):
- Žeđ → obilje vode (11,7s)
- Zmije (16,5)
  - spasonosni znak (6)
  - ❑ Ozdravljenje daje Bog (7)
  - ❑ Božja riječ liječi (12)
- Ruka Gospodnja za koga (11,13)?
- ❑ Tko se divi (11,14) i spoznaje Boga (12,27b)?
- **Obraćanje bezbožnika:**
  - ❑ Egipat (11,13s)
  - ❑ Kanaan (12,27)
- **Žeđ za Bogom (11,14b)**

Kazna ⇔ dobročinstvo

- Egiptu životinje, kukci (16,1) komarci, žabe (19,10) ⇔ Izraelu u 16,2; 19,12?
- prepelice (16,2; 19,12)
- tuča (16,16) ⇔ Izraelu u 16,20?
- kruh s neba koji ima svaku slast (16,20)
- tama (17,2; 18,4) ⇔ Izraelu u 18,3?
- ognjen stup (18,3)
- Tama – sud nad zločincem
  - Noć iz dubine Podzemlja (17,13) teška (20)
  - Strah (17,6-14); užas (18)
- Pogubitelji pogubljeni (18,5) – rat Gospodnji

